

Preventie- en Handhavingsplan Drank- en horecawet

*Oplegnotitie voor de beleidsuitvoering
op basis van artikel 43a van de Drank- en
Horecawet*

Gemeente Nieuwkoop

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
1.1 Doel van deze notitie.....	4
1.2 Samenvatting	5
2. Beleidsfocus	6
2.1 Uitgangspunten en onderbouwing van beleid	6
3. Handhavingsactiviteiten	7
4. Hotspots gemeente Nieuwkoop	7
4.1 Bemiddelingsstrategie	8
4.2 Uitvoeren van de bemiddelingsstrategie	9
5. Educatieve/communicatieve activiteiten	11
6. Alcoholverstrekkers	11
6.1 Onderwijs	12
6.2 Ouders en de thuissituatie.....	13
6.3 Publiekscommunicatie	14
7. Uitvoering	15
7.1 Samenwerking met externe partners	16
7.2 Coördinatie.....	16

Versiebeheer			
Versie	Datum	Wijzigingen	Auteur
0.1	5 maart 2013	Eerste concept	wvg
0.2	18 maart 2013	Concept bekeken door Paul, Bart en communicatie. Aanpassingen verwerkt.	wvg
0.3	20 maart 2013	Akkoord Paul en Bart	wvg

Inleiding

1. Aanleiding

Op 1 januari 2013 is de Drank- en Horecawet (hierna: DHW) gewijzigd. Met de wijzigingen wil de wetgever:

- alcoholgebruik onder jongeren terugdringen;
- alcoholgerelateerde verstoring van de openbare orde voorkomen en aanpakken;
- bijdragen aan het verminderen van de administratieve lasten.

De DHW geeft gemeenten nieuwe bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden. Het onderwerp raakt diverse beleidsterreinen, zoals gezondheidsbeleid, jeugdbeleid, alcohol(matigings)beleid, handhavingsbeleid en openbare orde en veiligheid. Door een passende invulling en uitvoering van deze wet heeft de gemeente de mogelijkheid om te sturen op het terugdringen van de negatieve effecten van alcoholgebruik. Dit kunnen we niet alleen, we hebben hier de betrokkenheid van de marktpartijen bij nodig.

De DHW bepaalt dat de raad vóór 1 januari 2014 een verordening vaststelt met regels rondom schenktijden, alcoholverstrekking tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard en tijdens niet-verenigingsgebonden activiteiten van paracommerciële rechtspersonen.

Het thema alcoholmatiging vraagt om een integrale aanpak en is een doorlopend proces. Voor een sluitend verhaal is het van belang om op verschillende gebieden interventies te plegen: preventie, regelgeving en handhaving.

Op het onderdeel preventie is in de nota's lokaal jeugdbeleid en lokaal gezondheidsbeleid al beleid geformuleerd. Nu ook de handhaving van de DHW bij de gemeente ligt, is het van belang om deze onderdelen bij elkaar te brengen en een integraal plan te presenteren, in aansluiting op het lokale Horecabeleid en het Horecasanctiebeleid, dat in 2013 separaat is vastgesteld.

Wijzigingen DHW per 1 januari 2014

De DHW is per 1 januari 2014 opnieuw gewijzigd. Een belangrijke wijziging is de verhoging van de leeftijdsgrens van zestien naar achttien jaar. Een andere wijziging is dat gemeenten elke vier jaar een preventie- en handhavingsplan alcohol vaststellen, gelijktijdig met de lokale nota gezondheidsbeleid.

De gemeenteraad stelt uiterlijk zes maanden na inwerkingtreding (1 juli 2014) voor de eerste maal een preventie- en handhavingsplan alcohol vast. Dit plan moet naast de hoofdzaken uit het beleid met betrekking tot preventie van alcoholgebruik onder

met name jongeren, ook beschrijven op welke manier er invulling wordt gegeven aan de handhavingstaken die op grond van de Drank- en Horecawet zijn verkregen.

Het nieuwe artikel 43a van de DHW geeft aan wat er in dit preventie en handhavingsplan moet worden opgenomen:

- wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen;
- de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

1.1 Doel van deze notitie

Artikel 43a van de DHW schrijft voor dat de doelstellingen van het beleid duidelijk moeten zijn. Op basis van de Drank- en Horecawet kunnen twee algemene hoofddoelstellingen worden onderscheiden:

- Afname alcoholgebruik en de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik onder de 18 jaar.
- Afname dronkenschap (met name tijdens uitgaansavonden in het publieke domein).

De ambitie van dit beleidsplan is dat jongeren op een zo gezonde en veilig mogelijke wijze kunnen opgroeien, zodat hun talenten zo optimaal mogelijk tot ontwikkeling kunnen komen. Gekozen is om de algemene doelstellingen te concretiseren met aandacht voor de setting en de doelgroep.

Setting

- Binnen 4 jaar is de naleving van de leeftijdsgrens voor alcoholverkoop in supermarkten gestegen naar 85%.
- Binnen 4 jaar is de naleving van het niet schenken aan personen in kennelijke staat van dronkenschap in de horeca niet meer aan de orde voor zeker 85%.
- Binnen 4 jaar is de naleving van het niet schenken aan personen in kennelijke staat van dronkenschap bij paracommerciële horeca (hierna: verenigingen) gestegen naar 95%.

Deze notitie wordt gekoppeld aan en geïntegreerd in de vierjarencyclus van:

- het lokaal gezondheidsbeleid en
- de Kadernota Integrale Veiligheid (KIV.)

Op basis van deze 2 hoofdbeleidsnotities zullen de algemene taken uit deze oplegnotitie worden bijgewerkt. De betreffende notities worden in 2014 vastgesteld. Daarmee is voldaan aan een van de wettelijke eisen.

Daarnaast wordt het reeds geformuleerd beleid t.a.v. de eisen gesteld in artikel 43a van de DHW samengevoegd gemaakt aan deze oplegnotitie. In deze beleidsdocumenten staan:

- De doelstellingen op basis van deze oplegnotitie;
- Welke acties er ondernomen worden aangaande alcoholmisbruik;
- De wijze van handhaving;
- Welke resultaten er minimaal behaald zijn binnen 4 jaar.

De betreffende afzonderlijke beleidsdocumenten zijn:

- Kadernota integrale veiligheid;
- Notitie paracommercialisme;
- Nota omgangsvormen wet Voetbal;
- Horeca(sanctie)beleid;
- Drankhokken en -ketenbeleid;
- Evenementenbeleid;
- Handhavingsbeleidsplan;
- Drank- en horecawetverordening;
- Maatschappelijke structuurvisie.

Deze notitie is daarmee dus de oplegger voor alle beleidsnotities waarin uitvoering wordt gegeven aan het drank- en horecabeleid.

1.2 Samenvatting

- Artikel 43a van de DHW schrijft voor dat de doelstellingen van het beleid duidelijk moeten zijn. Op basis van de Drank- en Horecawet kunnen twee algemene hoofddoelstellingen worden onderscheiden:
  - Afname alcoholgebruik en de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik onder de 18 jaar;
  - Afname dronkenschap (met name tijdens uitgaansavonden in het publieke domein).
- Het preventie- en handhavingsbeleidsplan (P&H-plan) wordt gekoppeld aan en geïntegreerd in de vierjarencyclus van:
  - Het lokaal gezondheidsbeleid; en
  - De Kadernota Integrale Veiligheid.
- Knelpunten zijn hotspots waar misbruik of overtredingen worden geconstateerd. Deze worden geïnventariseerd en gemonitord aan de hand van het hotspotstappenplan (P&H-plan 4.1 t/m 4.3 en 6.1 t/m 6.3).
- Handhaving vindt plaats aan de hand van de sanctiewijze als beschreven in het horeca(sanctie)beleid.
- Het P&H-plan is opgesteld met het doel om de doelstellingen middels integrale samenwerking met de partners te verwezenlijken (P&H-plan 7 en 7.1).

- In de portefeuillehoudersoverleggen wordt een concrete zaak gemonitord en bewaakt. Tevens worden uitvoeringsafspraken gemaakt.

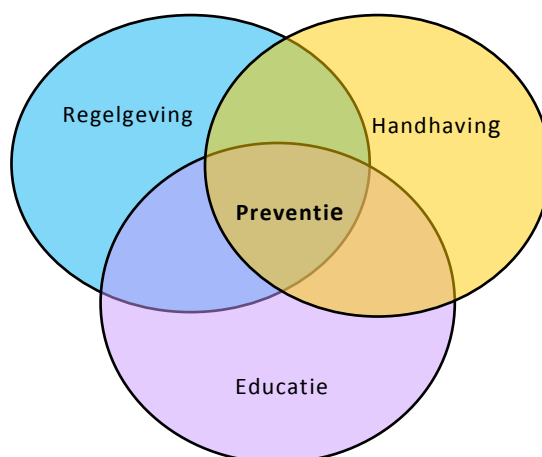
2. Beleidsfocus

2.1 Uitgangspunten en onderbouwing van beleid

Dit plan is gebaseerd op een integrale beleidsvisie. Dat impliceert dat meerdere teams binnen de gemeente - en dus ook meerdere type maatregelen – worden ingezet bij de aanpak van de alcoholproblematiek. In casu behoren de betreffende teams Maatschappelijke Voorzieningen en Toezicht & Handhaving bij de afdeling VVH.

Het preventiemodel kent 3 beleidspijlers, te weten: educatie, regelgeving en handhaving. De pijlers staan deels op zichzelf maar overlappen elkaar ook. Juist in de overlap zien we het integrale preventiebeleid terug.

Het preventiemodel is gebaseerd op de systeemtheorie die duidelijk maakt dat alcoholgebruik altijd een resultaat is van een combinatie van factoren. De persoon, zijn sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid vormen samen een systeem dat uiteindelijk de keuze van de gebruiker bepaalt. In dit P&H-plan staat daarom de omgeving centraal.

3. Handhavingsactiviteiten

Met de gewijzigde Drank- en Horecawet (per 1 januari 2013) is de gemeente toezichthouder geworden voor de hele DHW. Handhaving van de wetgeving rond alcohol is dus een relatief nieuwe taak voor de gemeente Nieuwkoop.

Zoals eerder aangegeven ligt de gemeentelijke prioriteit in dit plan, zowel als het gaat om preventie als om handhaving, bij de problemen rondom alcoholverstrekking aan minderjarigen én het voorkomen van dronkenschap onder jongvolwassenen. Deze doelstellingen sluiten aan bij de volgende wettelijke bepalingen:

Leeftijdsgrens 18 jaar

- Artikel 20, (lid 1 en 4) van de Drank- en Horecawet. Oftewel het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en het duidelijk zichtbaar aangeven van de leeftijdsgrens.
- Artikel 20, lid 6 van de Drank- en Horecawet. Het verplicht aanduiden van de leeftijdsgrens.

Dronkenschap/doorscheenken

- Artikel 20, lid 6 van de Drank- en Horecawet. Het verbod om personen in kennelijke staat van dronkenschap toe te laten in een horecazaak of op het terras.
- Artikel 252 Wetboek van Strafrecht. Verbod om dronken personen te schenken.
- Artikel 453 Wetboek van Strafrecht. Verbod om zich in kennelijke staat van dronkenschap op de openbare weg te begeven.

4. Hotspots gemeente Nieuwkoop

Hotspots zijn plekken waar alcoholverstrekkers aan jongeren (tot 25 jaar) alcoholhoudende drank proberen te verkopen (of aan te bieden). Op basis van de risicoanalyse worden de hotspots vastgesteld en indien nodig eens per jaar herijkt.

Hotspots vallen onder de volgende categorieën:

- horeca
- supermarkten

- slijterijen
- evenementen
- sportkantines
- buurthuizen/ jongerencentra
- scholen
- keten / schuurfeesten
- locaties in de openbare ruimte

Per hotspot wordt de kans op overtreden in kaart gebracht. Die kans wordt bepaald op basis van kenmerken zoals deurbeleid, het gebruik van leeftijdscontrolesystemen, openingstijden, doelgroep en naleving.

Per hotspot wordt de volgende info verzameld:

- categorie
- locatie (van de categorie)
- rechtspersoon of natuurlijke persoon
- adres bedrijf
- openingstijden, data (voor evenementen)
- toegangsbeleid (indien bekend)
- doelgroep
- tijden waarop jongeren het bedrijf bezoeken
- nalevingshistorie
- bijzonderheden (veiligheid, bedrijfsfilosofie)

Extra aandacht wordt gevraagd voor de evenementen (waaronder de sportevenementen). Aan de hand van de gemeentelijke evenementenkalender wordt dit opgesteld m.b.t. de jongerenevenementen c.q. algemene evenementen die ook door veel jongeren worden bezocht. Gezien de risicoprofilering uit het evenementenkader kan dit bij de veiligheidsanalyse geborgd worden.

4.1 Handhavingsstrategie

Op basis van de risicoanalyse en de hotspotlijst worden prioriteiten vastgesteld. Daarbij wordt een afweging gemaakt tussen de aandacht voor de leeftijdsgrens voor alcoholverkoop van 18 jaar en de bepalingen rondom dronkenschap - zoals het niet toelaten van dronken personen in een horecagelegenheid en het niet schenken aan klanten in kennelijke staat van dronkenschap. Elk jaar worden met het herijken van de hotspots tevens de handhavingsprioriteiten opnieuw vastgesteld.

Basiscontrole

Voordat de inspecties op leeftijdsgrenzen/dronkenschap worden uitgevoerd is het zaak de vergunningen van in ieder geval de hotspots actueel te hebben. Met een basiscontrole wordt jaarlijks steekproefsgewijs dan wel risico-gestuurd vastgesteld of

bijvoorbeeld de vergunning nog op orde is en of de leidinggevende ook echt aanwezig is. Indien er geen vergunning (mogelijk) is, i.v.m. een plek in de openbare ruimte wordt teruggevallen naar artikel 45 van de DHW.

Leeftijdsgrens/dronkenschap inspectie

Gestreefd wordt naar een inspectiefrequentie van minimaal 6 keer per jaar voor de hotspots met een permanent risico.

Voor de hotspots met een beperkt risico is één inspectie per jaar noodzakelijk is om de naleving effectief te blijven beïnvloeden.

Voor de bijna risicovrije categorie met een beperkt risico volstaat 1 controle per twee jaar.

De inspecties zullen met name in de weekenden plaats vinden, tenzij de risicoanalyse anders bepaalt.

4.2 Uitvoeren van de handhavingsstrategie

In het beschrijven van de interventiestrategie beperken we ons tot de leeftijdsgrens/dronkenschap controles.

Controles

Er worden observatie-inspecties (mede in burgerkleding) uitgevoerd, waarbij wordt nagegaan of de regels nageleefd worden. Bij niet naleving wordt een maatregel genomen en volgt een hercontrole (binnen 2 maanden). Periodiek worden controles ingepland waarbij de toezichthouder opvallend zichtbaar aanwezig is (m.b.v. herkenbare kleding). Het sanctionerend optreden zal mede op basis van het horeca(sanctie)beleid Nieuwkoop plaatsvinden.

Communicatie

Communicatie kan het effect van de handhaving versterken. Het kan bijdragen aan een verhoogde subjectieve pakkans en aan meer draagvlak voor de maatregelen. Het is van belang de communicatie naar de diverse doelgroepen in goed overleg met andere afdelingen vorm te geven. Aangezien communicatie in dit plan vooral een educatief en persuasief (uitleggen regels en aanzetten tot betere naleving) doel heeft, wordt verder uitgewerkt in het hoofdstuk 5 dat gaat over educatieve activiteiten.

Afhandeling

De afhandeling zal plaatsvinden volgens het handhavingsstappenplan uit het horeca(sanctie)beleid en op basis van het stappenplan beschreven in hoofdstuk 6 van dit plan.

Het sanctionerend optreden zal op basis van het horeca(sanctie)beleid Nieuwkoop plaatsvinden.

5. Educatieve/communicatieve activiteiten

Dit P&H-plan kent twee einddoelgroepen:

- jongeren onder de 18 jaar; en
- 18-23 jarigen.

Voorgaand werd al uitgelegd dat preventie-activiteiten het beste gericht kunnen zijn op de omgeving van deze groepen. Voor een belangrijk deel gaat het daarbij om de sociale en/of professionele omgeving van jongeren. Daarom staan omgevingsgerichte educatieve activiteiten centraal in dit hoofdstuk. Daarbij onderscheiden we drie doelgroepen die invloed kunnen hebben op het alcoholgebruik van jongeren:

- Alcoholverstrekkers (ook in de privésfeer);
- Ouders;
- Scholen;

6. Alcoholverstrekkers

Met de term alcoholverstrekkers worden alle personen bedoeld die verantwoordelijk zijn voor een adequate naleving van de eerder genoemde bepalingen in de DHW. Dat kunnen zijn horecaondernemers, barpersoneel, barvrijwilligers, portiers, caissières, filiaalmanagers etc. Van deze professionals wordt verwacht dat ze de leeftijdsgrens voor de verstrekking van alcohol naleven, evenals het verbod op doorschenken bij dronkenschap en toelaten van personen in kennelijke staat van dronkenschap in hun zaak/ruimte.

Training

Belangrijk is vooral dat een alcoholverstrekker zich bewust is van zijn verantwoordelijke taak en in staat is juist te handelen, ook wanneer er weerstand is bij de klant.

Om alcoholverstrekkers hierin te bekwamen zijn trainingsprogramma's ontwikkeld zoals de IVA training voor barvrijwilligers.

Gekoppeld aan het handhavingsplan worden horecaondernemers en verenigingen bij wie een recidive overtreding is vastgesteld gesanctioneerd via het bovengenoemde horeca(sanctie)beleid.

Voor DHW-vergunningsvrije verkooppunten zoals supermarkten stimuleren wij overleg te laten plaatsvinden met de ondernemers(verenigingen) om helder te krijgen wat men intern aan training van personeel doet.

Nalevingscommunicatie

Naleving van de wet kan naast individuele training worden beïnvloed door nalevingscommunicatie. Doel van nalevingscommunicatie is om een gedragsverandering te veroorzaken bij de doelgroep en om de subjectieve pakkans te vergroten. Daarom wordt in samenwerking met de afdeling communicatie een nalevingscommunicatie strategie ontwikkeld. Deze kan ook worden ingezet voor andere nalevingsproblemen die in de gemeente spelen.

De volgende elementen maken in ieder geval onderdeel uit van de nalevingscommunicatiestrategie:

- **Educatieve communicatie:**
uitleg van de regels, de argumenten voor deze regels, uitleg over mogelijke hulpmiddelen om na te kunnen leven. Dit is nodig als onduidelijkheid over (het belang van) de regels naleving in de weg staat.
- **Preventieve communicatie:**
communicatie over controles, sancties, uitbreiding toezichtcapaciteit, toezichthouders in uniform. Deze vorm beïnvloedt de subjectieve pakkansbeleving en kan effectief zijn als blijkt dat de regels bewust overtreden worden.
- **Normatieve communicatie:**
bijvoorbeeld een interview met een ondernemer die de regels goed naleeft, een nieuwsbericht waarin het percentage nalevers wordt genoemd in plaats van het aantal overtreders. Oftewel: het communiceren van gewenste norm, ervan uitgaande dat de gemiddelde mens graag aan de algemeen geldende norm wil voldoen.

6.1 Onderwijs

De school is een belangrijke pedagogische omgeving voor jongeren. Ook als het gaat om alcoholgebruik leren jongeren op school wat wel en niet verstandig is. Gedragsverandering creëren via voorlichtingsprogramma's blijkt lastig, zo niet onmogelijk. Toch is het relevant dat jongeren geïnformeerd raken over de risico's van alcoholgebruik. Niet zozeer om gedrag te beïnvloeden, maar om het (overmatig) gebruik te de-normaliseren en daarmee aan draagvlak te werken voor effectievere gedragsmaatregelen als handhaving en specifieke regelgeving. Met name de informatie over wat alcohol met de hersenontwikkeling doet is bruikbaar hierbij. Dat geldt niet alleen voor jongeren, maar ook voor hun ouders. Scholen worden daarom aangemoedigd om activiteiten voor ouders rond dit thema te organiseren.

Bij de keuzebepaling van schoolprogramma's op het gebied van middelengebruik heeft de GGD een belangrijke adviserende rol, zowel voor lagere scholen als voortgezet onderwijs. De scholen voor voortgezet onderwijs worden middels het overleg rondom de Lokale Educatieve Agenda geadviseerd worden met dit thema aan de slag te gaan.

Een goed schoolprogramma biedt meer dan voorlichting en besteedt ook aandacht aan regels met betrekking tot alcoholgebruik bij schoolfeesten, kampen, excursies en studiereizen.

In het overleg met de VO scholen zal worden gemonitord hoe de scholen in de gemeente omgaan met de regels rond alcohol, de nieuwe leeftijdsgrens en welke maatregelen zij nemen wanneer bij schoolfeesten, kampen, excursies en studiereizen toch wordt gedronken. Gezien de nieuwe leeftijdsgrens mogen vrijwel alle middelbareschoolleerlingen nog geen alcohol in bezit hebben in openbare gelegenheden. Daarmee lijkt een alcoholvrij schoolbeleid de meest voor de hand liggende keuze.

6.2 Ouders en de thuissituatie

Alcoholopvoeding

Ouders onderschatten systematisch hoeveel hun kinderen drinken. Ze denken bovendien veelal dat het gedrag van hun puber volledig wordt bepaald door peers (groepsdruk e.d.), terwijl zij wel degelijk ook zelf invloed kunnen hebben op het alcoholgebruik van hun kinderen. De beschikbaarheid van alcohol in huis en het stellen van regels zijn geschikte instrumenten om alcoholgebruik tegen te gaan. Uit onderzoek blijkt dat kinderen van ouders die geen duidelijke regels hebben afgesproken en geen leeftijdsgrens hebben gesteld voor het drinken van alcohol al op jongere leeftijd beginnen met drinken. Ze drinken bovendien vaker dan jongeren waarvan de ouders wel een leeftijdsgrens hebben gesteld.

Naast het stellen van regels zijn andere beschermende factoren: een goede band tussen ouder en kind en een gezaghebbende opvoedstijl. Een slechte ouder-kind relatie en psychische problematiek of middelengebruik van de ouders zijn risicofactoren. Alcoholopvoedingsadviezen zullen in samenwerking met de eerder genoemde VO-scholen worden aan ouders worden aangeboden.

Uitgaansopvoeding

Ook door regels te stellen die niet expliciet gaan over alcoholgebruik, kunnen ouders invloed hebben op het alcoholgebruik van hun kind. Dan gaat het vooral over afspraken over uitgaan, zoals staptijden, hoe vaak per week ze uit mogen.

Uitgaansopvoeding is nodig zodat ouders zich meer bewust zijn van de rol die ze kunnen spelen om de schade van middelengebruik tijdens het uitgaan te voorkomen of te beperken.

Via diverse relevante kanalen (GGD, verslavingszorginstelling, Centra voor Jeugd en Gezin, lokale media, ouderavonden op scholen en in verenigingen) worden ouders voorgelicht over een adequate opvoedstijl en worden zij gewezen op ondersteunende websites als:

www.hoepakjijdataan.nl of www.uwkindenalcohol.nl .

6.3 Publiekscommunicatie

Goed alcoholbeleid is niet vanzelfsprekend ook populair beleid onder alle burgers en ondernemers. Maar aan draagvlak voor beleid kan wel gewerkt worden. Zeker in het geval van nieuwe regels zoals de 18 jaargrens voor alcoholverkoop is het verstandig in te zetten op drempelverhogende maatregelen. Het is bekend dat de kennis rondom alcohol en de gevolgen van alcoholmisbruik kan bijdrage aan meer draagvlak voor alcoholbeleid.

7. Uitvoering

Uitgangspunt van dit plan is het beïnvloeden van de omgeving van de jonge drinker opdat deze 'verleid' wordt meer gezonde en veilige keuzes te maken met betrekking tot alcohol. Zoals in hoofdstuk 2 is geschetst werkt alcoholbeleid het beste als op meerdere beleidspijlers tegelijkertijd wordt ingezet. Dat impliceert ook dat er in de uitvoering meerdere partners en andere partijen betrokken zijn.

Hieronder de belangrijkste samenwerkingspartners van de gemeente Nieuwkoop:

7.1 Samenwerking met externe partners

Op een integraal dossier als het alcoholbeleid is samenwerking essentieel voor een goede uitvoering.

De volgende partners zijn daarbij concreet in beeld:

Politie

Hotspots in kaart brengen of leveren van input daarvoor, veiligheid tijdens inspecties, jongeren vragen naar ID en eventuele samenwerking met betrekking tot de aanpak van doortappen vanuit het Wetboek van Strafrecht en openbare dronkenschap (artikel 252 resp. 453).

Ondernemers/verenigingen

Regelnaleving, nalevingscommunicatie, meedenken over systeemontwikkeling, training personeel/vrijwilligers.

Scholen

(Half)jaarlijks overleg over intern schoolbeleid en over informatievoorziening richting ouders.

Gezondheidsorganisaties

Partners als de GGD en de Instelling voor verslavingszorg zijn belangrijk bij de uitvoering en ontwikkeling van educatieve interventies.

7.2 Coördinatie

De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het PenH-plan ligt bij de burgemeester en de ambtelijke coördinatie ligt bij de specialist OOV.

Beiden geven en krijgen input via de structuur van het PHO OOV en PHO OOV-Jeugd.

De vergadercyclus is eens per 3 weken bij elkaar om voortgang te monitoren en uitvoeringsafspraken te maken.